

**PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS TE
NAALDWIJK.**

Vergelijking van spruitkoolhybriden.

D.de Ruiter.

**Proefstation voor de Groenten-
en Fruitteelt onder Glas Naaldwijk
december 1968.**

Inhoud

1. Inleiding	pag. 1
2. Doel	" 1
3. Materiaal en methoden	
a. Rassen	" 1
b. Maaien	" 2
c. Pcten	" 2
d. Bemesting	" 2
e. Insectenbestrijding	" 3
f. Plukdata	" 3
4. Opmerkingen tijdens de teelt	" 3
5. Recordeling	" 3
6. Cogstresultaten	" 6
7. Conclusie	" 8
8. Literatuur	" 9

VERGELIJKING VAN SPRUITKOLONYBRIDEN

P.N. B 22
Jaar 1967 - 1968
Plaats Particulier bedrijf
te 's-Gravenzande.

1. Inleiding

In samenwerking met het Proefstation voor de groenteteelt in de volle grond te Alkmaar werd op het bedrijf van de heer A.H.H.M. Meterings, Peppellaan 2 te 's-Gravenzande een vergelijkende proef met nieuwe hybriden aangelegd. De doelteler en verzorger van het gewas is de heer A. Hoogervorst, Maasdijk 173 te 's-Gravenzande. Deze proef gold mede, om de resultaten te vergelijken van meerdere eerder opgezette proeven, verspreid door Nederland.

2. Doel

het doel van deze proef was om een groot aantal nieuwe hybriden te vergelijken met de handelsrassen Huizer (laat) en Stiekema (vroeg). Eveneens werd van 3 selectiebedrijven de reeds bekende hybride "Thor" in deze proef betrokken. Deze was in 1963 door het I.V.T. uitgegeven aan diverse zaadselectiebedrijven, die er verder mee zijn gaan werken.

3. Materiaal en methoden

a. De in deze proef opgenomen rassen en hybriden waren:

1. Thor	van	Beeensterboer
2. Peer Gynt	"	Sluis en Groot
3. G.A. 19	"	" " "
4. F.M. 5	"	Gebr. Sluis
5. Topsocre	"	" "
6. Frigostan	"	" "
7. Frigotop	"	" "
8. Topgrade	"	" "
9. Unigrade	"	" "
10. Thor	"	" "
11. Hyfreeze	"	D. v.d. Ploeg

12. Hybrid	van D. v.d. Ploeg
13. Byquick	" " "
14. Bygrow	" " "
15. C 4366	" " "
16. Thor	" " "
17. Mid-Line	" Jos Huizer
18. Long Line	" " "
19. Huizer (laat)	" " "
20. Stiekema (vroeg)	van Gebr. Stiekema

De nummers 1 t/m 18 zijn hybriden, 19 en 20 bestaande rassen.

b. Zaaien

Op 31 maart werd gezaaid in de volle grond op het Proefstation Kaaldijk. Na het zaaien werd de grond met plastic afgedekt, wat op 10 april weer werd verwijderd.

c. Poten

De planten zijn op 30 en 31 mei uitgepoot. Plantmateriaal was zeer mooi, de aanslag van de planten, mede door het gunstige weer, zeer goed.

Geplant werd op een plantafstand van 67 x 60cm, in recht-hoekverband. De proef stond in drievoud met 40 planten per veldje. De grootte van de veldjes was 2.40 m x 6.70 m = 16.08 m².

d. Bemesting

In januari is 70 kg kalizout 40% per are gestrooid en ondergespit. De 2e week mei is 70 kg superfosfaat en 70kg magnesiaan per are gegeven en ingeëgd. Regelmatig wordt, in het jaar voorafgaande aan de spruitenteelt, rotte mest gebruikt. Eénmaal in 4 jaren worden spruiten geteeld op hetzelfde perceel.

Tijdens de teelt is driemaal lijgmest, nl. éénmaal met 3½kg kalksalpeter en tweemaal met 4kg kalkammonsalpeter per are.

e. Insectenbestrijding

Voor eind augustus is viermaal een insectenbestrijding uitgevoerd met een systemisch middel + heptachloor + D.B.T. Eénmaal werd heptachloor vervangen door diazinon. In september werd nog tweemaal gespoten met phosdrin. Een insectenaantasting kwam niet voor.

f. Plukdata

De spruiten werden vier keer geplukt. Op 20 september zijn de vroege hybriden of -rassen voor de eerste maal geplukt, de latere op 5 oktober voor het eerst. Hierna zijn alle hybriden en rassen steeds gelijktijdig geplukt. De data waren 24 oktober, 23 november en 18 januari.

4. Opmerkingen tijdens de teelt

Uitval van planten kwam niet voor. De ontzikkeling van het gewas was zeer goed. De stand van het gewas in de drie parallellen was zeer gelijkmatig. Later in het seizoen kwam wat meeldauw "Erysiphe communis" in het gewas voor.

5. Beoordeling

Bij de eerste pluk werd een beoordeling gemaakt over het gewas en de spruit. In tabel 1 is dit gegeven.

Hierbij is:

de stamhoogte van de plant een gemiddelde in cm, + een gelijkvormig gewas, - een meer of minder ongelijk gewas.

Voor de kleur van het blad en de spruit

is 1 zeer licht groen

2 licht groen

3 groen

4 donker groen

5 grijs groen

Tabel 1

Beoordeling van het gewas en de produktie bij de eerste pluk

object-nr.	Opmerkingen over de plant				Opmerkingen van de spruit			
	gem.stam-hoogte in cm.	uni-formiteit	blad-kleur	blad-stand	schake-ling	pluk-baar-heid	kleur	vroege-heid
1	85	+	5	steil	goed	goed	5	vrij laat
2	60	+	3	"	vrij nauw	"	3	vroeg
3	70	-	3	onge-lijk	goed	slecht	3	laat
4	65	+	3	vrij steil	"	matig	4	middel vroeg
5	70	+	5	"	"	"	3	vroeg
6	60	+	4	onge-lijk	vrij nauw	goed	4	vrij laat
7	80	+	3	ge-spreid	"	"	3	" "
8	80	+	4	"	goed	slecht	4	middel vroeg
9	75	+	4	steil	"	"	3	laat
10	85	+	5	"	"	goed	5	"
11	75	+	2-4	onge-lijk	"	slecht	3	"
12	60	-	2-4	onge-lijk	vrij nauw	matig	3	middel vroeg
13	70	-	2-4	onge-lijk	goed	"	3	vroeg
14	70	-	2	steil	"	"	4	"
15	75	-	2-4	onge-lijk	"	goed	2	"
16	85	-	2-4	"	"	onge-lijk	5	laat
17	65	-	3	ge-spreid	vrij nauw	matig	4	middel vroeg
18	75	+	3	"	goed	goed	3	vrij laat
19	80	-	3	onge-lijk	"	onge-lijk	3	laat
20	70	-	3	ge-spreid	"	goed	3	vroeg

Vervolg tabel 2

object- nummer	unifor- miteit	kleur vleugels	geel blad	smet	gebruiks- waarde	opmerkin- gen
17	1	4	-	-	3+	mislukt
18	4	3	-	-	3	geslaagd
19	1	4			3	
20	2	3			4	

Hierbij moet opgemerkt worden dat onder "opmerkingen" van het al of niet geslaagd zijn als hybride mede op het gewas van toepassing is en het cijfer voor uniformiteit, kleur en gebruikswaarde wijzen op de hoedanigheid van de spruiten. Ook de andere afwijkingen hebben betrekking op de spruit. Zo kan het voorkomen dat het cijfer voor uniformiteit te laag is en de hybride toch geslaagd is. Vergelijk hiervoor objectnummers 7, 9, 11 en 15.

Ook kan het voorkomen dat een hybride als zodanig geslaagd is en toch een laag cijfer heeft voor gebruikswaarde. Vergelijk hiervoor bij voorbeeld objectnummers 9 en 10.

Daar ook andere afwijkingen mede bepalend zijn, geeft het cijfer voor de gebruikswaarde aan of een ras door de praktische spruitenteler gebruikt kan worden.

Met de hybriden is het nog niet mogelijk gebleken om het handelsras Vroege Stiekena (objectnummer 20) te overtreffen in opbrengst. Het ras Huizer (laat) objectnummer 19 bleef in opbrengst ver achter.

6. Oogstresultaten

Op elke plukdatum werden de spruiten gesorteerd en gewogen.

In tabel 3 is de opbrengst van elke oogstdatum en de sortering gegeven. Eveneens is de totale opbrengst met de gemiddelde sortering gegeven.

Tabel 3.

Spruiten. Hybridenproef

1967 - 1968 's-Gravenzande

Gemiddelde opbrengst in

kg per roe en de sortering in procenten.

Nr.	Oogstdata		sortering in %			oogstdatum 24/10	sortering in %			oogstdatum 28/11	sortering in %			Totale opbrengst	gemiddelde sortering					
	20/9	5/10	a	b	c		a	b			a	b	d		a	b	c	d		
1		10.04	60	38	2	3.93	79	21	6.01	72	28	7.10	86	10	4	27.08	74	24	1	1
2	11.27		62	38		13.37	75	25	5.07	74	26	2.65	72	1	27	32.36	71	22	-	7
3		8.14	72	28		3.83	90	10	6.20	75	25	5.07	82	11	7	23.24	80	18	-	2
4	7.05		50	49	1	10.33	50	50	6.86	61	39	6.91	81	11	8	31.16	61	37	-	2
5	11.62		37	61	2	11.73	72	28	5.44	77	23	2.37	86	-	14	31.16	68	28	1	3
6		12.40	55	41	4	4.40	88	12	9.04	74	26	6.08	75	20	5	31.92	73	25	1	1
7		12.26	38	45	17	5.75	85	15	6.67	84	16	5.63	86	3	11	30.31	73	20	4	3
8	4.91		62	38		9.60	63	37	7.43	76	24	5.49	85	5	10	27.43	72	26	-	2
9		8.28	66	33	1	4.70	83	17	5.30	79	21	7.34	90	7	3	25.62	80	19	-	1
10		8.00	69	30	1	3.75	81	19	6.67	82	18	6.96	91	5	4	25.38	81	18	-	1
11		7.76	70	29	1	4.40	85	15	7.91	68	32	6.06	82	9	9	26.13	74	21	-	2
12	4.13		53	47		7.00	70	30	7.43	52	38	7.38	75	22	3	25.94	65	34	-	1
13	12.30		37	59	4	12.16	72	28	3.79	80	20	1.80	80	-	20	30.55	67	27	1	5
14	10.35		68	32		11.83	73	27	6.34	60	40	4.78	82	12	6	33.30	71	28	-	1
15	10.30		58	41	1	13.01	63	37	5.82	53	47	3.97	79	13	8	33.10	63	35	-	2
16		7.66	64	35	1	4.44	81	19	6.44	62	38	5.49	83	13	4	24.03	73	26	-	1
17	6.71		64	32	4	7.00	72	28	9.32	73	27	5.82	74	17	9	23.85	71	26	1	2
18		9.28	67	32	1	6.77	92	8	6.72	78	22	6.11	90	5	5	28.88	82	17	-	1
19		6.53	66	34		4.18	82	18	6.39	60	40	6.54	75	21	4	23.64	71	28	-	1
20	11.06		61	37	2	12.11	68	32	7.34	55	45	8.19	76	22	2	38.70	65	34	-	1

Uit tabel 3 blijkt dat er verschil bestaat in vroegeheid. De objectnummers 2, 5, 13, 14, 15 en 20 bleken vroeg al een goede opbrengst te geven. Ook bij de tweede oogstdatum kwam dit nog weer eens naar voren.

Tot de late kunnen worden gerekend de objectnummers 3, 9, 10, 11, 12, 16 en 19. De overige nummers lagen in opbrengst, gerekend over twee oogstdata, tussen de vroege en late nummers.

Bij de eindopbrengsten kwamen de nummers 2, 4, 5, 6, 7, 13, 14, 15 en 20 naar voren.

Een grove sortering hadden bij de eerste pluk de nummers 4, 5, 6, 7, 12, 13 en 15, bij de tweede pluk kwamen de nummers 4, 8 en 15 met de grofste sortering naar voren. De gemiddelde sortering is het gunstigst bij nummer 4, 12, 15 en 20.

7. Conclusie

Met de beoordeling van de ingezonden hybriden blijkt dat verschillende hiervan nog niet aan de gestelde eisen, qua uniformiteit, bladkleur, kleur spruit, spruitvorm, schakeling en plukbaarheid, voldoen.

Oewel er enkele hybriden waren die een goede indruk maakte werd het handelsras Vroege Stiekema (zie no. 20) nog niet overtroffen. Het handelsras Huizer (laat)(no. 19) bleef echter in opbrengst ver achter.

Mede door de aandacht, die de spruitenteelt de laatste jaren heeft en met het naar voren komen van de hybriden, is de hoedanigheid en zeker de uniformiteit van de gewone handelsrassen aanzienlijk verbeterd.

De winterhardheid van de hybriden in deze proef is nog niet goed tot uiting gekomen. Strenge vorst bleef uit.

De proefnemer,
D. de Huiter.

8. Literatuur

Mededeling 263 van het I.V.T. Wageningen
Mededeling 242 van het I.V.T. Wageningen
Het kweken van hybridenrassen van spruitkool
door M. Nieuwhof en D. Miering
I.V.T. Wageningen

Hybridenrassen I	Groenten en Fruit	11 januari 1962
Hybridenrassen II	Groenten en Fruit	18 januari 1962
Hybriden met perspectief		
	Groenten en Fruit	24 februari 1965
Spruitkoolteelt in 1967		
	Groenten en Fruit	20 december 1967
Ervaringen met spruitkoolhybriden		
	Groenten en Fruit	7 februari 1968
Hybrid sprouts are here to stay		
	Commercial Grower	25 november 1966